

Notat: Bakgrunnen for soneavgrensning i forvaltningsplanen for rovvilt i Hedmark

Rovviltnemnda har bedt sekretariatet utforme et notat med en gjennomgang av bakgrunnen for avgrensning av forvaltningsområdene i forvaltningsplanen. Bakgrunnen er brev fra Stor-Elvdal kommune som ber om nemndas redegjørelse for hvorfor forvaltningsområdet for bjørn også omfatter områder vest for Glomma i Stor-Elvdal.

I sitt brev viser Stor-Elvdal kommune til Miljødirektoratets vedtak om lisensfelling av bjørn i Hedmark i 2017. I vedtaksbrevet fastsettes grønn sone sør for Imsa som fellingsområde. I vedtaksbrevet er det vist en kartfigur hvor hele blå sone i forvaltningsplanen er angitt som forvaltningsområde for bjørn, også de områdene som ligger vest for Glomma. Stor-Elvdal kommune påpeker at et tilsvarende forvaltningsområde for bjørn fremgår av kart på miljøstatus.no. Kommune viser til at den blå sone vest for Glomma tidligere er omtalt som *jervekorridor*, og er opprettet med den hensikt å sikre muligheter for utveksling av individer av jerv mellom kjerneområdet i Sør-Norge og jervebestandene i Sverige og Nord-Norge.

I forvaltningsplanen for rovvilt i Hedmark er fylket delt inn i to soner, i tillegg til en egen avgrensning av forvaltningsområdet for ynglende ulv. Det fremgår av kartet i forvaltningsplanen at blått område er områder som er viktige for å oppnå bestandsmålene for rovvilt og viktige beiteområder. Samtidig fremgår det av teksten at beiteområder som ligger i blå sone, og som fremgår av kart i forvaltningsplanen, skal forvaltes som prioriterte beiteområder.

I forvaltningsplanen står det om avgrensning av forvaltningsområder:

Gjennom forvaltningsplanen legges det til rette for ulik virkemiddelbruk og ulik terskel for felling av rovvilt. Inndeling i soner tar utgangspunkt i hvor man fortrinnsvis ønsker og kan oppnå yngling av rovvilt i henhold til bestandsmålene, og hvor man finner de viktigste beiteområdene for sau samt området for samisk tamreindrift.

Kriterier for valg av soner:

- *Tetthet og omfang av beitedyr. Kvalitet på beiteområdene*
- *Samisk reinbeiteområde*
- *Regionens bestandsmål for rovvilt*
- *Forventet utvikling og utbredelse av rovviltbestandene, deriblant påvirkning fra Sverige*
- *Forvaltningsområdet for ulv*

Soneavgrensningen er basert på flere hensyn og blå sone er avgrenset som viktig for å oppnå bestandsmålet for flere rovviltarter. Det spesifiseres ikke i forvaltningsplanen hvilke rovviltarter som har prioritet i blå sone, slik det også påpekes i brev fra Stor-Elvdal kommune. Det fremgår heller ikke hvilke deler av blå sone som er vurdert viktigst for de ulike artene. For ulv gjelder imidlertid en egen nasjonalt fastsatt sone, og for gaupe og kongeørn fremgår det av forvaltningsplanene at yngling/hekking også må forventes i grønn sone.

Stor-Elvdal kommune mener at med dagens avgrensning av forvaltningsområdet kan det bli vanskeligere i fremtiden å få innlemmet «blå» områder i lisensfellingsområdet, og videre kan det påvirke fremtidige muligheter for skadefellingstillatelser. Kommunen viser til Miljødirektoratets vedtak om lisensfelling i 2017. I dette vedtaket ble bare grønn sone sør for Imsa inkludert i fellingsområdet. Vedtaket begrunnes blant annet med at: «*De fastsatte fellingsområdene, som i sin*

helhet er utenfor de prioriterte brunbjørnområdene, reduserer sannsynligheten for å felle binner ned til et minimum.»

Sekretariatet vil påpeke at i direktoratets vedtak for lisensfelling i 2017 er det ut ifra bestandssituasjonene vurdert å ikke finnes begrunnelse for å åpne for lisensfelling for å regulere bestandens størrelse. Etter direktoratets vurdering bør derfor kvoten begrenses og fellingsområdene bør avgrenses til de områder innenfor regionene hvor det er pågående skadesituasjoner. Ved tidligere års vedtak om lisensfelling er blått område vest for Glomma i Stor-Elvdal kommune inkludert. Dette gjelder også i anmodning om vedtak fra rovviltnemnda til direktoratet. Det gis forøvrig også retningslinjer i Forvaltningsplanen for hvilke kriterier som skal legges til grunn ved avgrensning av områder for lisensfelling for bjørn: «...Så lenge bestandsmålet ikke er nådd, avgrenses lisensfellingsområdet til prioriterte beiteområder. Områder med registrerte binner skjermes, men av hensyn til sørsamisk reindrift åpnes det likevel for lisensfelling innenfor Elgå reinbeitedistrikt. Når bestandsmålet er nådd, vil lisensfellingsområdet kunne utvides....».

Når Fylkesmannen behandler søknader om skadefellingstillatelse på bjørn gjøres det en konkret vurdering i hvert tilfelle. Her vektlegges blant annet områdets betydning som beitemark og potensialet for fremtidige skader.

Sekretariatets vurdering

Det går ikke frem av forvaltningsplanen hvilke vurderinger som ligger til grunn for at områdene vest for Glomma i Stor Elvdal kommune er inkludert i blått område. Etter sekretariatets oppfatning har imidlertid hensynet til genetisk utveksling mellom ulike deler av jervebestanden vært et viktig argument. Det fremgår heller ikke av forvaltningsplanen om hensynet til ulike arter skal differensieres innenfor forskjellig deler av den blå sonen.

På nemndsmøte den 31.1.18 ble det drøftet om det er mulig å inkludere en presisering i forvaltningsplanen om hva som er bakgrunnen for avgrensningen og hvordan forvaltningsområdene skal forstås. Sekretariatet mener det er vanskelig å gi en slik presisering uten at det må forstås som en endring av forvaltningsplanen.